

In Memoriam Hans Freudenthal

De trouwe lezer van de Nieuwe Wiskrant kent Freudenthal uit zijn talrijke bijdragen aan dit blad. En niet in het minst door de speciale uitgave die verscheen ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag, nu vijf jaar geleden. Hans en zijn vrouw Suus sierden de omslag en daar was hij erg trots op. Niet alleen omdat hij een tikje ijdel was, maar vooral ook omdat de wankel voortzetting van het voormalig IOWO zich zo voorspoedig tot een volwaardige Vakgroep OW&OC had ontwikkeld.

Alhoewel iedereen het erover eens was dat HF de laatste jaren veel milder was geworden, blonken zijn bijdragen altijd uit door hun scherpte. Veel mensen stoorden zich daaraan, met name de slachtoffers. Ze realiseerden zich misschien niet altijd dat hij ook binnen de Vakgroep en het IOWO zijn kritiek op dezelfde heldere wijze uitte.

Bekend zijn de vele verhalen waarin HF dommelend op de voorste rij zat, het hoofd zo af en toe schokkend verplaatst, maar verder ogenschijnlijk geestelijk niet aanwezig. Totdat de voordracht beëindigd was. Dan was hij niet alleen wakker, maar bleek inmiddels ook weer een messcherpe vraag te hebben die menig spreker het zweet deed uitbreken. Hoogtepunt daarbij waren zijn fameuze aanvaringen met de wiskundige Dieudonné, een representant van de structuralisten: de Bourbaki-groep. De schreeuwerige debatten die de rest van de zaal in stille verbijstering aanschouwde, waren in wetenschappelijke kring zeer ongebruikelijk.

Nu had Freudenthal ook reden om boos te zijn, omdat hij Dieudonné beschouwde als één van de aanstichters van al het kwaad dat de moderne wiskunde ons heeft gebracht. Op een conferentie in Frankrijk in 1959 is de stoot tot de Moderne Wiskunde (Verzamelingentheorie enzovoort) gegeven. HF was daar niet bij aanwezig en heeft later gezegd dit één van zijn twee grote fouten te hebben gevonden. (Over de andere fout deed hij nogal geheimzinnig). Desalniettemin kan het wiskundeonderwijs dankbaar zijn dat Nederland redelijk gespaard is gebleven voor de moderne wiskunde, vooral dankzij de eminente en invloedrijke wiskundige Freudenthal.

Maar behalve slechte zaken buiten de deur houden, heeft hij als geen ander geprobeerd het wiskundeonderwijs te vernieuwen in een richting die bij veel van zijn wiskundecollega's tot gereede achterdocht leidde. Dat Nederland op dit moment opzien baart in het buitenland door de nieuwe curricula, kan voor een groot deel op het conto van HF worden bijgeschreven. Hij genoot immers aanzien als eminent wiskundige met een zeer breed interessegebied, als schrijver, als debater, als onderwijsvernieuwer en als een 'echte' professor.

HF genoot met volle teugen van zijn werk. Kortgeleden nog vierden we in besloten Vakgroepskring HF 85. Hij zat weer te glimmen, was ad rem, geestig en één met de Vakgroep. Hij sprak alweer schertsend over HF 90. Enkele weken later overleed hij, op een bankje in het park, op een zachte nazomerdag. We missen hem.

J. de Lange